

Το τέλος της εποχής του πετρελαίου πλησιάζει - Και δεν θα είναι "αναίμακτο"

30/Οκτ/2019 00:06

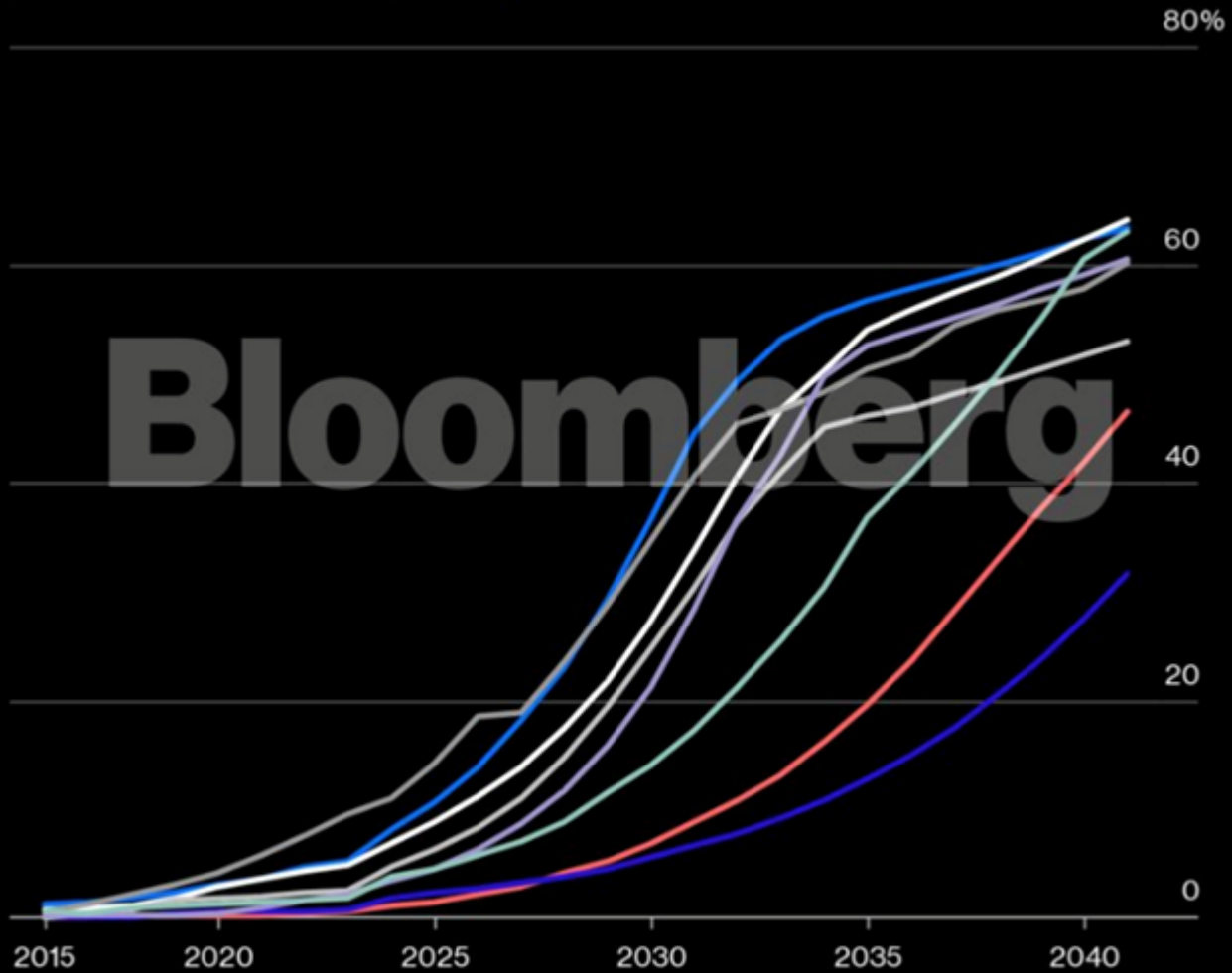
Του Noah Smith

Η βιομηχανία του πετρελαίου έχει μπροστά της ένα αβέβαιο μέλλον. Ο κόσμος αντιμετωπίζει ολοένα και εναργέστερα τη σοβαρότητα και την αμεσότητα της απειλής της κλιματικής αλλαγής. Ταυτόχρονα, τα ηλεκτρικά οχήματα καθίστανται αρκετά φθηνά ώστε να αρχίζουν να ανταγωνίζονται τους κινητήρες εσωτερικής καύσης. Η Bloomberg New Energy Finance εκτιμά ότι η κυριαρχία των ηλεκτροκίνητων οχημάτων θα είναι πραγματικότητα σε περίπου 10 χρόνια από σήμερα.

Electrified, But Not For A While

Electric vehicles' sales penetration is expected to rise sharply after 2030

Europe U.S. China India Korea Australia Japan

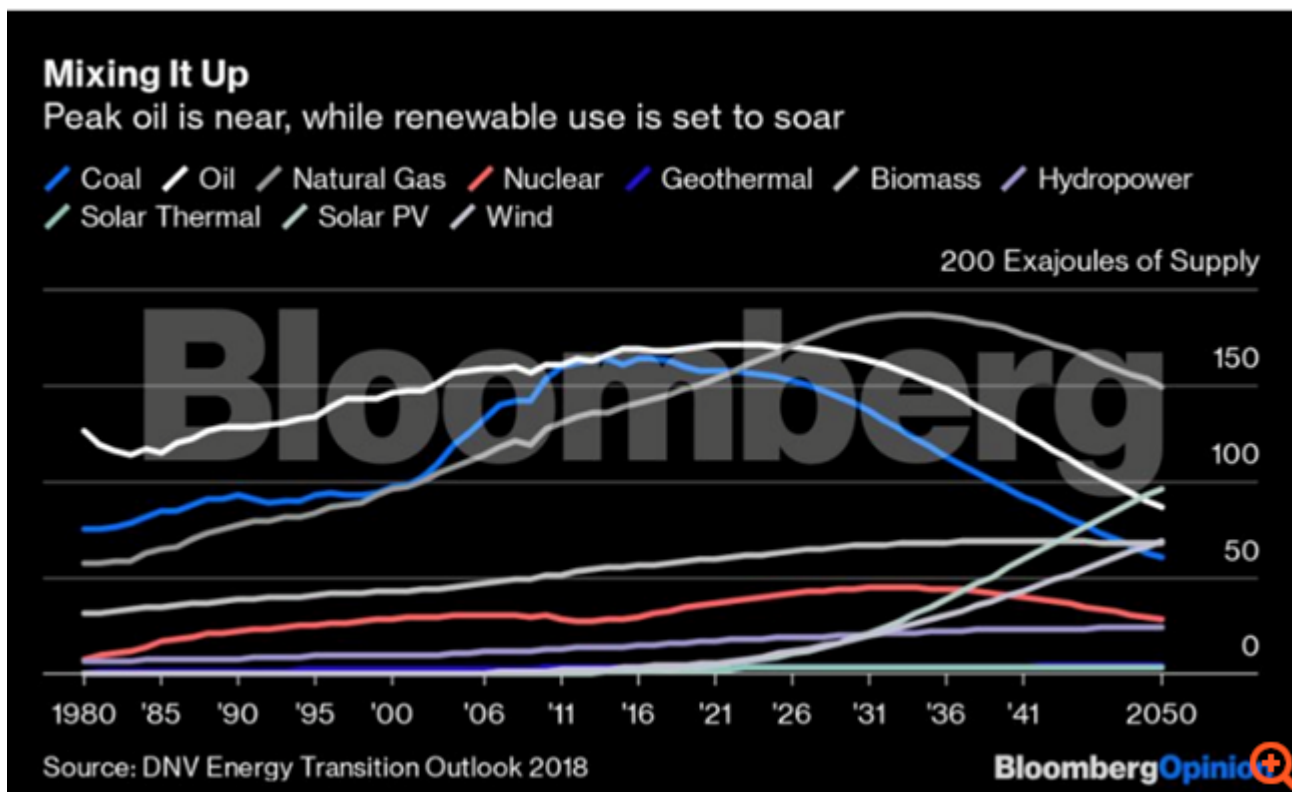

Source: Bloomberg New Energy Finance

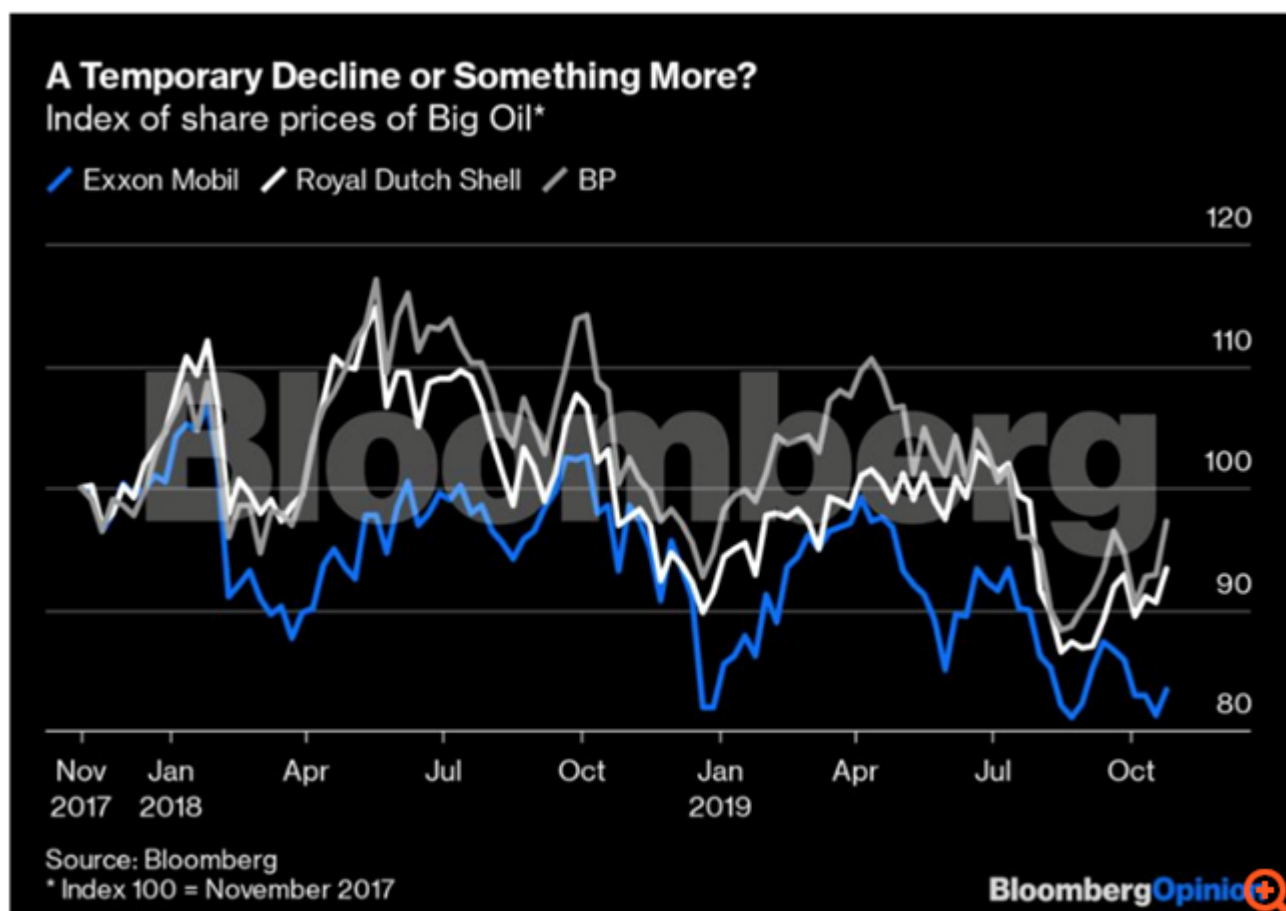
Bloomberg Opinion

Εντω μεταξύ, οι ανησυχίες σχετικά με τη ρύπανση των υπόγειων υδάτων οδηγούν σε αυξανόμενες εκκλήσεις για απαγόρευση της υδραυλικής ρωγμάτωσης, που αποτελεί την βασική μέθοδο εξόρυξης μέσω της οποίας έχει επιτευχθεί η αύξηση της πετρελαϊκής παραγωγής των ΗΠΑ κατά την τελευταία δεκαετία.

Αυτόδεν σημαίνει ότι η βιομηχανία πετρελαίου αντιμετωπίζει άμεσα το φάσμα του "θανάτου". Τα πλαστικά προϊόντα, τα περισσότερα εκ των οποίων παράγονται από πετρέλαιο, θα συνεχίσουν να είναι σημαντικά για μια τεράστια ποικιλία καταναλωτικών και βιομηχανικών εφαρμογών. Τα αεροσκάφη και τα πλοία, από την άλλη πλευρά, θα χρειαστούν πολύ μεγαλύτερο διάστημα μέχρι να μπορέσουν να απεξαρτηθούν από τα πετρελαϊκά καύσιμα. Όμως σίγουρα, στην πορεία, η κατανάλωση "μαύρου χρυσού" θα συρρικνωθεί. Εκεί όπου πριν μια δεκαετία οι άνθρωποι μιλούσαν με τρόπο για την προοπτική της εξάντλησης των αποθεμάτων πετρελαίου, τώρα ορισμένοι προβλέπουν ότι η ζήτηση αργού θα αρχίσει να φθίνει σε οριζόντα λίγων ετών.

Ημειωμένη ζήτηση για αργό θα οδηγήσει σε πτώση των τιμών, καθώς και σε περικοπή κερδών από την εξόρυξη και τη διύλιση. Οι τιμές των μετοχών των μεγάλων πετρελαϊκών εταιρειών έχουν χάσει έδαφος τα τελευταία χρόνια.

Ο "πόνος" που αισθάνονται αυτοί οι κολοσσοί, καθώς και μικρότεροι παραγωγοί, είναι μόνον η αρχή. Οι εταιρείες αυτές βρίσκονται στο επίκεντρο ενός τεράστιου δικτύου προμηθευτών και εταιρειών παροχής υπηρεσιών σχετικών με το πετρέλαιο, οι οποίες θα αισθανθούν οπωσδήποτε

το "κεντρί" της μειωμένης ζήτησης. Το ίδιο θα συμβεί και με τις γεωγραφικές περιφέρειες ανά τον πλανήτη που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις βιομηχανίες που σχετίζονται με το πετρέλαιο, καθώς θα δουν τις οικονομίες τους να υποφέρουν.

Ημεγαλύτερη και η πλέον εύρωστη μεταξύ αυτών των περιοχών στις ΗΠΑ είναι το Τέξας, το οποίο εξακολουθεί να παράγει περισσότερο από το ένα τρίτο του πετρελαίου της χώρας και έχει επωφεληθεί τρομερά από την έκρηξη του σχιστόλιθου. Το Χιούστον έχει γίνει μια πόλη-σούπερ σταρ, προσελκύοντας ταλαντούχους ανθρώπους από όλο τον κόσμο προκειμένου οι τελευταίοι να χειριστούν τις προηγμένες τεχνολογίες που υποστηρίζουν τη βιομηχανία πετρελαίου. Αν και η αμερικανική πολιτεία έχει διαφοροποιήσει αρκετά την οικονομία της από τη δεκαετία του '80, σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, 1 στις 8 θέσεις εργασίας στο Τέξας βασίζεται από πετρέλαιο. Μια μεγάλη διαρθρωτική χαρακτήρα συρρίκνωση της πετρελαϊκής βιομηχανίας δεν θα καταστρέψει την οικονομία του Τέξας, ωστόσο θα αποτελέσει μια πηγή οικονομικών κλυδωνισμών για δεκαετίες. Θέσεις εργασίας χάνονται ήδη λόγω της ύφεσης στην πετρελαϊκή βιομηχανία, εξαιτίας των χαμηλών διεθνών τιμών του πετρελαίου.

Τηνίδια ώρα, οι πολιτείες της Οκλαχόμα και της Λουιζιάνα είναι εξίσου εκτεθειμένες, ενώ το ίδιο συμβαίνει και με πολλές πολιτείες των ΗΠΑ με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, όπως η Βόρεια Ντακότα και το Ουαϊόμινγκ.

Οι εργαζόμενοι στον ενεργειακό κλάδο πρέπει να προετοιμαστούν γι' αυτή τη στρατηγική στροφή απομάκρυνσης από το πετρέλαιο. Για τους "εργάτες του πνεύματος", όπως οι γεωλόγοι, οι χημικοί και οι μηχανικοί λογισμικού, αυτό σημαίνει την καλλιέργεια τεχνικών δεξιοτήτων που μπορούν να είναι χρήσιμες σε άλλους τομείς όπως η τεχνολογία πληροφοριών (IT), τα φαρμακευτικά προϊόντα, η υγειονομική περίθαλψη ή τα χρηματοοικονομικά. Για τα διοικητικά στελέχη, σημαίνει τη δημιουργία ενός δικτύου επαγγελματικών επαφών εκτός της βιομηχανίας πετρελαίου και φυσικού αερίου. Η μετάβαση από την ενεργειακή βιομηχανία προς άλλες "πολιτείες" μπορεί να σημαίνει μετεγκατάσταση, ωστόσο οι περισσότερες πιθανότητες είναι ότι μια πόλη όπως το Χιούστον θα είναι σε θέση να αξιοποιήσει τις υπάρχουσες συγκεντρώσεις ανθρώπινου κεφαλαίου προκειμένου να προσελκύσει νέες βιομηχανικές δραστηριότητες. Σε δύο δεκαετίες, το Χιούστον πιθανόν να είναι γνωστό ως κέντρο βιοτεχνολογίας.

Οι εργαζόμενοι, ωστόσο, με χαμηλό επίπεδο ειδίκευσης και οι πόλεις που δημιουργήθηκαν από την έκρηξη παραγωγής σχιστολιθικού πετρελαίου και αερίου, θα έχουν πολύ μεγαλύτερες δυσκολίες να σταθούν στα πόδια τους. Σε αντίθεση με τη βιομηχανία άνθρακα, η οποία έχει συρρικνωθεί με την πάροδο των χρόνων σε μόλις 50.000 ανθρακωρύχους, η βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου απασχολεί περισσότερους από 700.000 εργάτες. Ακριβώς όπως οι εργάτες στη μεταποίηση που έχασαν τη δουλειά τους λόγω του κινεζικού ανταγωνισμού τη δεκαετία του 2000 ή οι συνάδελφοί τους που απολύθηκαν μερικές δεκαετίες νωρίτερα, κατά τη Μεγάλη Ύφεση του 1929, οι εργαζόμενοι αυτοί θα δυσκολευτούν να βρουν νέες θέσεις εργασίας με ανάλογο ύψους αμοιβές.

Το πρόβλημα θα είναι μεγαλύτερο για όσους ζουν σε μικρές πόλεις που οφείλουν την ανάπτυξη και

μεγέθυνσή τους στις ευρισκόμενες γύρω τους περιοχές εξόρυξης πετρελαίου. Οι Αμερικανοί ήταν γενικά λιγότερο πρόθυμοι να μετακινηθούν από τόπο σε τόπο αναζητώντας εργασία τις τελευταίες δεκαετίες και οι μεγάλες πόλεις έχουν πάψει πλέον να αποτελούν πεδίο ευκαιριών για όσους δεν έχουν προηγμένη εκπαίδευση. Η παρακμή της πετρελαϊκής βιομηχανίας πιθανόν να αφήσει πίσω της μια χώρα με ακόμη περισσότερες φθίνουσες πόλεις-φαντάσματα, οι οποίες δεν θα μπορούν να καλύψουν τη συντήρηση των υποδομών τους, γεμάτες ναρκωτικά, αλκοολισμό και αυτοκτονίες σε έξαρση.

Οικυβερνητικοί θεσμοί σε τοπικό, πολιτειακό και ομοσπονδιακό επίπεδο θα πρέπει να εργαστούν για να αποτρέψουν ένα τέτοιο δυστοπικό μέλλον. Οι άνθρωποι στις παρακμάζουσες "πόλεις του πετρελαίου" θα μπορούσαν να λάβουν κουπόνια ενίσχυσης που θα τους βοηθήσουν να μετακινηθούν, ίσως σε μια κοντινή ακμάζουσα πόλη. Το κράτος μπορεί να προσφέρει οικονομικά κίνητρα στις επιχειρήσεις που θα απασχολούν απολυμένους από τη βιομηχανία του πετρελαίου, πιθανόν σε αναπτυσσόμενους τομείς όπως η ηλιακή ενέργεια. Οι πρώην εργαζόμενοι στον κλάδο του πετρελαίου θα μπορούσαν ακόμη να λάβουν vouchers για επανεκπαίδευση.

Ηεπέλαση της τεχνολογικής προόδου σημαίνει ότι οι ημέρες του πετρελαίου είναι μετρημένες. Και για το καλό του πλανήτη, αυτή η μετάβαση πρέπει να γίνει όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οι άνθρωποι που αφιέρωσαν τη ζωή τους προκειμένου να αντλήσουν ενέργεια για την ανθρωπότητα από το έδαφος θα πρέπει να υποφέρουν.

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)